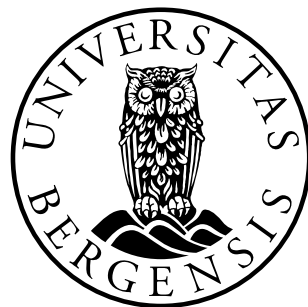

MØTEDOKUMENTER

Forskningsutvalget

24.02.2021

UNIVERSITETET I BERGEN

**Forsknings- og innovasjonsavdelingen
Februar 2021**

Møte i Universitetets forskningsutvalg

Onsdag 24. februar 2021

Kl. 12:30 – 15:00 (Max)

Møtet holdes digitalt på Zoom

Saksliste

I. Godkjenning av innkalling og saksliste

II. Referat 27. januar

III. Saker

	Sak
FU 5/21	Åpne læringsressurser Saksforelegg, Orientering
FU 6/21	Momentum Saksforelegg
FU 7/21	ERC Presentasjon
FU 8/21	Saker for utvalget i 2021 - årshjul Saksforelegg
Eventuelt	

Universitetets forskningsutvalg

Møte 27. januar 2021

12:30 – 15:00

Møte var digitalt og ble holdt i Zoom

Referat - utkast

Til stede: Margareth Hagen, Aino Hosea, Anne Beate Maurseth, Anne Marie Frøseth, Anne Marit Blokhus, Marit Bakke (til kl. 14:00), Marit Øilo (fra kl. 14:00), Gro Mjeldheim Sandal, Nina Serdarevic, Ragnhild Muriaas (til kl. 14:00), Anne Helen Mydland, Martine Jordana Baarholm

Fra Administrasjonen: Benedicte Løseth, Birgit Falch, Bjørn Einar Aas, Are Straume, Yngve Brynjulfsen, Vibeke Irgan, Charlotte Eide

I. Saker.

Rektor åpnet møtet, og gjorde oppmerksom på at sakslisten var preget av orienteringssaker. Det ble replisert fra utvalget at orienteringssaker gode for forankring av og eierskap til prosesser og senere vedtak. Sakslisten ble godkjent.

II. Referat fra møte 7. oktober

Referat fra møte 4.11.20 ble godkjent

Referat fra møte 3.12.20 ble godkjent

Referat fra møte 9.12.20 ble godkjent

III. Saker

FU 1/20	UiB og EU – aktuelle satstinger i 2021 Seksjonssjef Are Straume innledet. Presentasjonen var utsendt med sakslisten. Utvalget diskuterte Status for samarbeidet, planer for 2021 og forslag om etablering av et EU Policy forum. UiB lyktes med å sitt initiativ «Friends of th ERC» som fikk 25 000 underskrifter til støtte for best mulige rammevilkår for forskning og innovasjon i Europa. I det nye rammeprogrammet. Horizone Europe som starter i 2021, legge det legges opp til et tett samarbeid med fakultetene bl.a. ved at forskningsrådgiveren ved FIA blir «Local Contact Points» som speiler forskningsrådets organisering av sin EU-relatert informasjons og veiledningsarbeid. Klyngene i pilar 2 er interessante og aktualiserer spørsmålet om tverrfaglig mobilisering. FIA ser for seg en kartlegging og vil fasilitere arbeidet med møteplasser, bl.a. i Brussel. Den nye sjefen for Brussel-kontoret, Charlotte Eide, ble introdusert for utvalget. Utvalget målbar ulike synspunkter på forslaget European Policy Forum. Utvalget vil få tilsendt skriftlig informasjon og utkast til mandat med frist for innsending av forslag til medlemmer i forumet
FU 2/20	Høringsinnspill til Norges strategi for deltakelse i EUs rammeprogram for forskning og innovasjon, Horizon Europe Seksjonssjef Are Straume innledet. Presentasjonen var sendt ut med sakslisten. Uttalelsen fra UiB vil peke på behovene for satsing på grunnforskning, og at SSH-fagene må fremtredende plass i programutformingen Innspill fra utvalget tas

	med i den videre prosessen. UiBs utkast til uttalelse sendes utvalget før endelige oversendelse til Kunnskapsdepartementet
FU 3/20	<p>ERC</p> <p>Seniorrådgiver Anja Hegen innledet. Presentasjonen var utsendt med sakslisten. Utvalget diskuterte spørsmål om faglige mentorer, ERC – årshjul 2021/2022, søknadsfrister samt tidslinjer og oversikt over kurs og workshop. Utvalget sluttet seg til forslaget om faglige mentorer. Administrasjonen vil henvende seg til fakultetene med sikte på oppdatering av ambisjonsmålene for ERC.</p>
FU 4/ 20	<p>Samarbeidet med NORCE</p> <p>Avdelingsdirektør Benedicte presenterte den nylig ferdigstilte rapporten, som bl.a. har følgende hovedanbefalinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det etableres et <i>fast</i> samarbeidsutvalg mellom NORCE og UiB • Det etableres faste formelle samarbeidsmøter mellom dekaner og konserndirektør i NORCE • Det etableres en UiB-NORCE finansiell stimuleringsordning for å fremme flere samarbeidsprosjekter innen forskning og innovasjon • Det etableres som førende prinsipp at prosjektleders og prosjektledelsens hovedansettelsessted avgjør plassering av et samarbeidsprosjekt • UiB utreder en modell for å bygge opp samarbeidet for styrke forskning og arbeidslivsrelevans i utdanningene <p>Utvalget takket, og pekte på de mange muligheter som finnes for samhandling med mellom UiB og NORCE, og de gode grep for styret samarbeid. Rektor Hagen takket avdelingsdirektør Løseth som har ledet arbeidet med rapporten.</p>
Eventuelt	<p>Saker meldt ved møtets åpning:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spørsmål om mindre bearbeiding av innlevert avhandling til ph.d.-graden. Saken ble etterspurt og administrasjonen ble bedt om å melde tilbake til utvalget - Utvalgets arbeidsform. Ny sak vil bli lagt frem utvalget i neste møte. - Posisjonsnotater til revisjon av Langtidsplan for forskning og utdanning. Det er ønskelig at slike notater utarbeides.

Utvalg:	Forskningsutvalget	
FU-sak:	5/21	
Møtedato:	24.02.2021	

Åpne læringsressurser – orientering fra arbeidsgruppe.

UiB vedtok 24. september 2020 en [politikk for åpen vitenskap](#) (sak 101/20). Politikken omfatter åpen tilgang til vitenskapelige publikasjoner og resultater av kunstnerisk utviklingsarbeid, åpen tilgang til forskningsdata, åpen innovasjon, åpne **læringsressurser** og folkeforskning. UiB Læringslab sammen med Universitetsbiblioteket har fått hovedansvar for å følge opp politikken på dette området i samarbeid med andre relevante enheter og fagmiljøer på UiB.

En arbeidsgruppe er satt ned for å følge opp følgende punkt i politikken: «UiB skal implementere et tydelig regelverk for problemstillinger knyttet til kvalitetssikring, opphavsrett, personvern, deling og bruk av læringsressurser» (se vedlegg 1. Oppnevningensbrevet).

Arbeidsgruppen har fått i oppdrag å definere «åpne læringsressurser», indentifisere problemstillinger knyttet til opphavsrett, personvern, universell utforming og kvalitetssikring og komme med innspill til hvordan disse problemstillingene kan ivaretas i en revisjon av IPR-reglementet, samt komme med innspill til en opplæringsplan ved UiB.

Arbeidsgruppen legger med dette frem en orientering om status for arbeidet. Utvalget oppfordres til å komme med innspill til følgende.

- Det er behov for en avklaring av hvordan UiB stiller seg til åpenhet. Hvilke ambisjoner har UiB overordnet, når det gjelder åpen tilgjengeliggjøring av digitale læringsressurser? Finnes det et institusjonelt mål om åpenhet eller skal dette være opp til den enkelte underviseren?
- Er det hensiktsmessig å skille mellom åpenhetsgrad/delingsgrad i dette utredningsarbeidet?

Det vises for øvrig til vedlagte notat fra arbeidsgruppen.

Saken legges med dette frem for utvalget til orientering.

Notat

Til: Universitetets forskningsutvalg

Fra: Arbeidsgruppe for regelverk ifm. åpne læringsressurser. Oppfølging av UiBs politikk for åpen vitenskap.

Møte: 24. februar 2021

Bakgrunn

UiB vedtok 24. september 2020 en [politikk for åpen vitenskap](#) (sak 101/20).

En arbeidsgruppe er satt ned for å følge opp følgende punkt i politikken: «UiB skal implementere et tydelig regelverk for problemstillinger knyttet til kvalitetssikring, opphavsrett, personvern, deling og bruk av læringsressurser» (se vedlegg 1. Oppnevningensbrevet).

Arbeidsgruppen har fått i oppdrag å definere «åpne læringsressurser», indentifisere problemstillinger knyttet til opphavsrett, personvern, universell utforming og kvalitetssikring og komme med innspill til hvordan disse problemstillingene kan ivaretas i en revisjon av IPR-reglementet, samt komme med innspill til en opplæringsplan ved UiB.

Arbeidsgruppen består av:

Maria-Carme Torras, avdelingsdirektør, UB, *leder*

Jan Heiret, instituttleder for AHKR, Det humanistiske fakultet

Harald Walderhaug, utdanningsdekan, Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Torger Kielland, førsteamanuensis, Det juridiske fakultet

Gry Ane Vikanes Lavik, rådgiver, prosjektleder for implementering av digital plattform ved UiB, UiB læringslab/UB

Helene Jakobia Thorsen, universitetsbibliotekar for juridiske fag, Universitetsbiblioteket, *sekretær*

Magnus Holtermann, seniorrådgiver, Forsknings- og innovasjonsavdeling

Helge Gismarvik Høvik, seniorrådgiver, Sekretariatefor universitetsledelsen

Flere av medlemmene har juridisk utdanningsbakgrunn.

Status for arbeidet

Organisering

Arbeidsgruppen hadde sitt første møte 11. januar og har avtalt å møtes jevnlig frem til 15. mars, som er endelig frist for å levere utkast til Forskningsutvalget. I tillegg til Forskningsutvalget er også Utdanningsutvalget en viktig samtalepartner for arbeidsgruppen, og dette utvalget ble orientert om det pågående arbeidet i UU-møte 11. februar.

Arbeidsgruppen har en god sammensetning og besitter strategisk, juridisk og teknisk ekspertise ved representanter fra faglig og administrativt ledelsesnivå, flere jurister, en jurist som er forsker på opphavsrett og en representant fra Læringslaben. Brukerperspektivet er til en viss grad representert. Der gruppen har ønsket påfyll av ekspertise har gruppen invitert denne inn, i oversikten nedenfor blir denne ekspertisen omtalt som ekstern. Gruppen har fått presentert en gjennomgang av følgende tema:

- Opphavsrett og lisenser ved Torgeir Kielland, Førsteamanuensis i juridiske fag og Helene Jakobia Thorsen, universitetsbibliotekar, bibliotek for juridiske fag

- Teknisk infrastruktur/digitalt læringsmiljø ved Gry Ane Vikanes Lavik, rådgiver, Læringlaben
- Personvern ved Personvernombud Jannecke Veim (Ekstern)
- Brukerperspektiv på åpen deling ved Professor Vigdis Vandvik, BioCEED (ekstern), og professor Michael Staubsberg, ReligionsOraklene

Tolking av mandatet

Gruppen forstår mandatet slik at den skal komme med en **definisjon av «åpne læringsressurser»**. I tillegg skal gruppen **identifisere problemstillinger knyttet til opphavsrett, personvern og kvalitetssikring** av åpne læringsressurser, og komme med innspill til hvordan problemene eventuelt kan ivaretas. Slik arbeidsgruppen forstår mandatet skal den peke på hvilke veivalg UiB står ovenfor når det gjelder implementering av politikk for åpne læringsressurser, samt utdype eventuelle fordeler og ulemper ved disse veivalgene.

Arbeidsgruppen er samstemt om at det er viktig å ivareta underviser- og studentperspektivet, slik at utredningen vil oppleves som relevant for UiBs undervisnings- og læringsaktivitet. Arbeidsgruppen har derfor som ambisjon å utrede sakskomplekset på en slik måte at det gir et godt grunnlag for å si noe om behovet for:

- Endringer i eksisterende regelverk.
- Konkrete tiltak, f.eks. opplærings- og veiledningstilbud, ressursbehov, arbeid med delingskultur.

Definisjon av åpne læringsressurser

Arbeidsgruppen har laget et forslag til en treleddet definisjon av «åpne læringsressurser».

1. **Læringsressurser:**

Alle former for materiale som er utviklet for undervisningsformål, slik som opptak av undervisning, presentasjoner, disposisjoner, skriftlig undervisningsmateriale som oppgaver, instruksjonsvideoer, digitalt undervisningsopplegg, bilder, grafer og lydfiler.

2. **Læringsressurser som deles internt:** Læringsressurser som tilgjengeliggjøres i et digitalt format, og på en måte som tillater gjenbruk innad på Universitetet i Bergen *mellom undervisere og/eller studenter*, for eksempel ved bruk av en intern lisens.

3. **Åpne læringsressurser:** Læringsressurser som gjøres tilgjengelig for allmennheten i et digitalt format, eventuelt med tillatelse til gjenbruk uten kostnad, for eksempel ved bruk av Creative Commons-lisenser.

Å definere først hva læringsressurser er, og så deretter spørre hvilke av disse som er relevante for åpen deling, har vært en nødvendig øvelse for å få oversikt over hva som egentlig skal innbefattes i en utredning av åpne læringsressurser. Det fremstår derfor som hensiktsmessig for arbeidsgruppen å operere med tre ulike nivåer for deling:

- ingen deling (kun lagring)
- deling innad på UiB
- deling med allmennheten.

Problemstillinger knyttet til opphavsrett

Utgangspunktet etter åndsverkloven er at opphaver til et åndsverk har opphavsrett til dette, og at bruk av verket derfor krever samtykke eller et annet rettslig grunnlag.

Dette innebærer **for det første** at undervisere ved universitet har opphavsrett til undervisningsmateriale de selv har utviklet. Universitetet som arbeidsgiver har riktignok en begrenset rett til å utnytte dette, for eksempel ved å gjøre for eksempel PowerPoint-presentasjoner og forelesningsopptak tilgjengelig i forbindelse med den konkrete undervisningssituasjonen inneværende år.

Universitetet får derimot ikke uten videre rett til å bruke slikt undervisningsmateriale på andre måter, for eksempel ved å bruke det i senere semestre eller ved å legge det åpent tilgjengelig på nett.

For det andre innebærer opphavsretten at bruk av andres materiale i undervisning krever et rettslig grunnlag. For intern bruk vil åndsverkloven § 43 i kombinasjon med Kopinoravtalen og åndsverklovens bestemmelser om avtalelisens, i stor utstrekning gi rett til bruk av tekst, bilder og lyd (men ikke film) i undervisning på universitetet, også ved bruk av opptak. Dette omfatter imidlertid ikke bruk utenfor institusjonen, for eksempel ved at undervisningsmateriale deles med andre institusjoner eller gjøres tilgjengelig på nett. Slik bruk vil derfor forutsette samtykke fra rettighetshaver.

Oppsummert kan vi si at hovedproblemstillingene som opphavsretten reiser i spørsmålet om åpen deling er:

- Den enkelte underviser har selv opphavsrett til og bestemmer om eget materiale skal deles åpent.
- Åpen deling utenfor egen institusjon kan bli problematisk dersom opphaver har brukt andres materiale i egne ressurser.

I tillegg kan det slås fast at å legge ut slides-presentasjoner og forelesningsopptak begrenset til inneværende studiemester er innenfor styringsretten institusjonen har, men at kun opphaver har råderett over deling av materialet ut over dette.

Teknisk infrastruktur

Gruppen har hatt en gjennomgang av den tekniske infrastrukturen som gjør arbeid med læringsressurser mulig. Det er i hovedsak systemene Mitt UiB, Kaltura og DLR som er kjernen i de framtidige planene når det gjelder tilrettelegging for åpne læringsressurser. Men vi ser også at mye av den eksisterende åpne delingen er gjort ved hjelp av plattformer som Vimeo og YouTube, samt nettsideplattformen Wordpress.

Som en del av konkretiseringen av UiBs politikk for åpne læringsressurser skal delingsplattformen DLR levert av Unit implementeres ved UiB. Dette gjøres under Læringslab-programmet med Universitetsbiblioteket som systemeier. Det bør nok regnes med behov for hjelp til eksisterende åpne delingsprosjekter som med fordel bør flytte over til ny standardisert infrastruktur. Se avsnitt om brukerinvolvering nedenfor.

Personvern

UiBs personvernombud Janecke Veim var invitert og redegjorde for gruppen personvernutfordringer knyttet til læringsressurser generelt og hvilke tiltak UiB har gjort for å imøtekomme disse utfordringene.

I tråd med mandatet vil arbeidsgruppen i det videre arbeidet trekke ut og synliggjøre hvilke problemstillinger som er særlig aktuelle å være oppmerksomme på når det gjelder **åpen deling** av

læringsressurser, i lys av det allerede eksisterende regelverket. Det sentrale her er hva underviserne må være bevisst og forholde seg når det gjelder personvern. Veim vil se over arbeidsgruppens utkast som gjelder personvern.

Brukerinvolvering Fagmiljø: Alignment og fellesskap

Det er et uttalt mål at «UiB vil legge til rette for at UiBs ansatte og studenter får relevant opplæring og veiledning i prinsippene for åpen vitenskap og får mulighet til eksperimentering og utprøving av nye praksiser.»

Når det gjelder utprøving av nye praksiser så er det slik at en dreining mot mer åpen deling vil innebære en del nybrottsarbeid. Her finnes det gode eksempler på miljøer som ligger i front når det gjelder åpne ressurser og vi inviterte derfor inn to representanter for disse: Vigdis Vandvik professor og tidligere leder for BioCEED og Michael Stausberg, professor og leder for ReligionsOraklene.

Oppsummert kan vi si at disse prosjektene representerer to ganske ulike og derfor supplerende innfallsvinkler til åpen deling, noe som samlet sett gjorde oss mye klokere hva gjelder fordeler og utfordringer med åpen deling.

Fordeler:

- **Studiekvalitet.** Alignment er et sentralt pedagogisk begrep og kan oversettes til samsvar. Ifølge Vandvik fra BioCeed gir åpne ressurser klart bedre alignment mellom emnene innenfor en grad og også mellom grader der samme kunnskap går igjen. Dette hever studiekvalitet og hvor fornøyde studentene er.
- **Rekruttering.** Stausberg fra ReligionsOraklene fremhever formidlingspotensiale og rekruttering (fra videregående) som en relevant fordel. Kan vise til besøkstall på mellom 2000-6000 på de enkelte ressursene.
- **Effektivisering.** Begge fremhever at det er effektiviserende å utvikle kvalitetssikrede standardressurser som kan brukes på tvers av semestre og emner/fag.
- **Fellesskap.** Åpne ressurser er ofte samarbeidsprosjekt. Dette skaper samarbeidsånd og fellesskap i fagmiljøer.

Utfordringer:

- Stort behov for teknisk/administrativ bistand. Blant annet fordi en del åpne ressurser gjøres tilgjengelig på plattformer som er krevende å administrere.
- Behov for system for kreditering av opphavere. Dette er en av grunnene til at DLR innføres, fordi det gir mulighet for god kreditering.
- Delingskultur. «Deling er bra - men passer ikke for det jeg driver med» er en gjenganger. Det er krevende å få ansatte til åpne opp og se nytten i at også de deler.

I arbeidet videre ønsker vi å berike brukerperspektivet ved å invitere representant for Studentparlamentet. Vi skal også invitere inn ekspertise i universell utforming fra Studieadministrativ avdeling.

Forslag til tiltak (gjenstår)

Innspill til en plan for opplæring vil arbeidsgruppen se på når man har fått bedre oversikt over problemstillinger og håndteringsmuligheter.

Oppsummering og drøftingspunkt

Gruppen har i tråd med mandatet kommet godt i gang med å gi en definisjon av «åpne læringsressurser», samt å identifisere problemstillinger knyttet til opphavsrett, personvern og kvalitetssikring. Dette forsøkes gjort på en måte som ivaretar underviser- og studentperspektivet, altså brukerne. Ifølge fagmiljøene gir åpne ressurser bedre studiekvalitet, bedre synlighet, effektivisering og fellesskapsfølelse fagfeller imellom. Mens mangel på teknisk/administrativ støtte, utilstrekkelig kunnskap om rettigheter/opphavsrett og lite delingskultur trekkes frem som utfordringer.

For å oppfylle ambisjonene i politikken om åpne læringsressurser trenger undervisere på den ene siden gode grunner for å dele, og på den andre siden tilstrekkelig god kunnskap om gjenbruk av ressurser for å slippe å være redde for å gjøre feil.

Arbeidsgruppen ønsker innspill på følgende:

- Vi har behov for en avklaring av hvordan UiB stiller seg til åpenhet. Hvilke ambisjoner har UiB overordnet, når det gjelder åpen tilgjengeliggjøring av digitale læringsressurser? Finnes det et institusjonelt mål om åpenhet eller skal dette være opp til den enkelte underviseren?
- Er det hensiktsmessig å skille mellom åpenhetsgrad/delingsgrad i dette utredningsarbeidet?

Vedlegg:

1. Politikk for åpen vitenskap <https://www.uib.no/foransatte/139288/politikk-%C3%A5pen-vitenskap-ved-universitetet-i-bergen#-pne-l-ringsressurser>
2. DLR <https://dlr.unit.no/>
3. Personvern <https://www.uib.no/foransatte/135127/hvordan-ivaretas-personvern-hensyn-ved-digital-undervisning>
4. BioCEED <https://bioceed.w.uib.no/>
5. ReligionsOraklene <https://religionsoraklene.no/>

Utvalg:	Forskningsutvalget	
FU-sak:	6/21	
Møtedato:	24.02.2021	

Momentumprogrammet – statusoppdatering, evaluering og videre utvikling av programmet

---

1 Introduksjon

Momentum er UiBs karriereutviklingsprogram for yngre, fremragende forskere som ønsker en akademisk karriere ved et forskningsuniversitet.

Programmet har 16 deltagere fordelt på fakultetene. Opptaket skjer etter nominasjon av de enkelte fakultet. Hver deltager får et stipend på NOK 100 000 som bl.a. går til å dekke reiser og en frivillig mentorordning. Momentum er organisert i fire moduler, hver på to dager gjennom et akademisk år (september - april).

Momentum blir arrangert for tredje gang i 2020-2021.

Første gang programmet ble gjennomført (2017), ble innholdet levert av det eksterne konsulentfirmaet Mobilise. Etter en evaluering av programmet ble det besluttet at kursets innhold skulle utvikles internt ved UiB, og en programkomité med representanter fra FIA, KA og HR har stått for utviklingen av innholdet i Momentum II og III.

Denne saken gir en statusoppdatering og en foreløpig evaluering av Momentum III. Videre presenterer den en plan for Momentum IV, samt en presentasjon av planer for en mer omfattende evaluering og videreutviklingen av programmet.

2 Momentum III – status i lys av korona

Momentum III hadde oppstart i september 2020 da de 16 deltagerne møttes på Solstrand til kursets første modul. Modul to var planlagt til november 2020, men ble på grunn pandemien utsatt til januar, og deretter utsatt til juni 2021. Programmet for modul to er særdeles interaktivt, og vanskelig å gjennomføre digitalt samtidig som kvaliteten blir opprettholdt. Programkomiteen har derfor fått aksept om å utsette modulen. Det er i tillegg ønskelig at den siste modulen blir avholdt fysisk, da gruppebygging og gruppedynamikk er vesentlige elementer i Momentum.

De øvrige to modulene blir arrangert som digitale arrangement på de planlagte datoene.

Siste samling i Momentum II skulle opprinnelig ha blitt gjennomført i Brussel vår 2020. Siden denne samlingen har blitt utsatt vil samlingen i april være en *fellessamling* for både Momentum II og III.

I lys av begrensningene på internasjonal reisevirksomhet, har fristen for å rapportere om bruk av stipendet blitt utsatt, og det har blitt åpnet for endringer i mentorordningen. Siden mentorforholdet hovedsakelig må avvikles digitalt, er honoraret redusert til NOK 25 000,-. Det er i tillegg åpnet opp for å engasjere en mentor i Norge. Mentorer i Norge må være fra en institusjon utenfor Bergen.

3 Evaluering av Momentum III

På grunn av utsettelsene i programmet, er det kun tilgjengelig evalueringsdata for den første modulen. 10 av 16 av deltagerne har besvart evalueringsskjemaet. Generelt er respondentene positive, men det kom også tilbakemelding om at modulen kunne hatt mer innhold. Deltagerne i Momentum III består av en variert gruppe akademikere der erfaringene spenner fra relativt tidlig postdoktor til de som har fast stilling som førsteamanuensis, noe som er reflektert i svarene.

Av respondentene var 90% enig i at innholdet i programmet var nyttig (50% sterkt enig), og at de fikk ny informasjon (40% sterkt enig) som vil bli brukt i fremtiden (50% sterkt enig). 10% av respondentene var uenig i at de lærte noe nytt. 90% av respondentene var enig i at de var fornøyde med samlingens første dag (60% sterkt enig), og 80% enig om samlingens andre dag (50% sterkt enig). Henholdsvis 10% og 20% var uenig.

I evalueringen ble gruppebygging trukket fram som særlig positivt. Denne delen av programmet inneholdt en ny modul om psykologisk trygghet/gruppetrygghet som ble veldig godt mottatt.

4 Momentum IV

Momentum IV skal etter planen starte høsten 2021. Det foreslås å følge samme oppsett som Momentum III. Det vil gjøres mindre tilpasninger basert på de tilbakemeldingene som har kommet.

I tilfelle pandemien setter begrensninger for gjennomføringen av Momentum IV, planlegges det å utarbeide en plan B, slik at programmet kan gjennomføres på en sikker måte, samtidig som kvaliteten opprettholdes.

Program og utlysning for Momentum IV vil bli presentert på FU-møte i mars.

5 Evaluering og videre utvikling av Momentum

I perioden høst 2021 – vår 2022 er det planlagt en evaluering av hele Momentumprogrammet. Programmets målsetninger, læremål, opptakskriterier og gruppe, program og programevalueringskriterier vil bli evaluert. På dette tidspunktet har programmet vært gjennomført tre ganger, og det vil foreligge evalueringsdata fra Momentum I, II og III som kan brukes som kunnskapsgrunnlag for videreutvikling av programmet.

Da Momentum startet i 2017 var det det eneste tilbudet for karriereutvikling for yngre forskere på sentralt nivå. Siden den tid har karriereutvikling for denne gruppen blitt et prioritert område for UiB. I løpet av 2021-2022 skal UiB lansere UiB Ferd, som er planlagt å inkludere en plattform for kurs innen karriereutvikling. Det skal også etableres et karrieresenter for yngre forskere ved UiB.

Arbeidet med UiB FRAM vil gi et kunnskapsgrunnlag som kan bidra til evalueringen av Momentum. UiB Fram kan gi nyttig informasjon om hva som regnes som kvalitet i forskning for yngre forskere, og gi en indikasjon på hva yngre forskere har behov for i sin karriereplanlegging.

Den planlagte evalueringen vil ta for seg programmets målsetninger, læremål, opptakskriterier og gruppe, program og programevalueringskriterier. Tabell 1 gir en tidsplan for det planlagte arbeidet. På grunnlag av evalueringen kan Momentum bli bedre koordinert med UiBs øvrige tilbud om karriereutvikling, og programmet kan utvikle ytterligere relevant opplæring, støtte og utviklingsmuligheter for fremragende yngre forskere.

Programmet til Momentum V, med oppstart høsten 2022, vil bli utviklet basert på resultatene fra evalueringen.

Tabell 1: Tidsplan for evaluering og videreutvikling av Momentumprogrammet.

Aktivitet	3. kvartal '21	4. kvartal '21	1. kvartal '22	2. kvartal '22
Evaluering	x	x		
Resultater og anbefalinger			x	
Utvikling av MP V			x	x

Det foreslås å opprette en referansegruppe for den videre utviklingen av Momentumprogrammet. Det foreslås at referansegruppen:

- Bistår i utviklingen av en pandemi-plan for å sikre at Momentumprogrammet kan levere opplæring med høy kvalitet også i tilfelle pandemien fortsetter å sette begrensninger på fysiske møter etter sommeren.
- Bistår og veileder gjennom evalueringen av programmet.
- Veileder i videreutviklingen av Momentums struktur, innhold og kvalitet.

Det bes om at FU drøfter hvem som bør delta i en referansegruppe samt forslaget til mandat for gruppen.

Saken legges med dette fram til drøfting.

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 24.02.21
FU-sak:8/21		Arkivsaknr.:

Saker i Forskningsutvalget 2021

Innledning

I Forskningsutvalgets møte 27. Januar 2020 ble det lagt frem et utkast til årshjul for utvalget. Sentrale temaer har vært arbeidet med SFF, tilsagene i ERC og NFR og saker knyttet til ph.d. og dr.philos. Utvalget sluttet arbeidet med Handlingsplan for ph.d.utdanningen, og startet arbeidet med en plan for Kvalitet i Forskning, UiB Fram. I alt ble 41 saker behandlet i utvalget i 2020, hvilket var på linje med antall saker i 2019.

Gjennom 2020 ble det lagt vekt på å fremme saker slik at utvalget ble orientert om og kunne gi innspill til institusjonelle prosesser som krever videre oppfølging sentralt i ledelsen og ved fakultet og fagmiljø. Dette har bidratt til en god informasjonsflyt og mobilisering til prosesser, bl.a. gjennom fastsettelse av ambisjonsmål for ERC og utarbeidelse av tidslinjer, for det interne arbeid med søknader og identifikasjon av potensielle søkere.

Utvalget er i større grad enn tidligere også blitt orientert om uttalelser og høringer, som UiBs ledelse fremmer til Forskningsrådet, Kunnskapsdepartementet og andre instanser.

Årshjul for 2021

Forslaget til årshjul for 2021 er gitt en litt annen form enn tidligere. Sakene er kategorisert i hovedkategoriene 1) Prosesser, 2 Tiltak 3) Resultater, 4 Enkeltsaker og 5) Planer, og omfatter temaer som er sentrale i utvalgets arbeid, som forskning, ph.utdanning, internasjonalisering, strategier og innovasjon.

Forslaget viser saker som allerede er aktuelle for behandling i utvalget, bl.a. på bakgrunn av ønsker som tidligere er fremmet i utvalget. Flere av sakene kan bli lagt frem for behandling på flere møter, både til drøfting og orientering. Dette vil bl.a. gjelde porteføljestyling (internasjonalisering), orientering om resultater samt mobilisering til Horizone Europe (EUs rammeprogram).

Avdelingsdirektøren ved Forsknings- og innovasjonsavdelingen er utvalgets sekretær og er i samråd med utvalgets leder ansvarlig for å utarbeide og legge frem sakene som legges frem for behandling.). Utvalget og utvalgets ledelse, vil på ethvert tidspunkt kunne be om at nye temaer og enkeltsaker forberedes til behandling i utvalget.

Årshjul for Forskningsutvalget 2021

Dato		Saksnavn	Kategori	Tema
24	Februar	ERC	Prosesser	ERC-Horizone Europe
24	Februar	Åpne læringsressurser	Prosesser	Åpen forskning
24	Februar	Momentum	Tiltak	Ph.d utdanning
24	Februar	Årshjul	Planer	FU
24	Mars	Programevaluering ph.d.	Enkeltsak	Ph.d.utdanning
24	Mars	SDG-konferansen	Tiltak	Internasjonal
24	Mars	Arqus- cluster Map	Tiltak	Internasjonal
24	Mars	ERC	Prosesser	
24	Mars	Momentum	Tiltak	Ph.d.-utdanning
12	Mai	Mindre omarbeidinger av avhandling	Enkeltsak	Ph.d. utdanning
12	Mai	ERC	Prosesser	ERC-Horizone Europe
12	Mai	Langtidsplan for forskning (LTP)	Prosesser	Strategi
12	Mai	Publiseringstall 2020	Resultater	Forskning
12	Mai	Porteføljestyling	Prosesser	Internasjonal
23	Juni	Tilslag i EU og NFR 1. halvår	Resultater	ERC-Horizone Europe/NFR
23	Juni	Horizone Europe - mobilisering	Resultater	Strategi
23	Juni	Styringsmelding for universitet og høyskoler	Prosesser	Strategi
23	Juni	Langtidsplan for forskning (LTP)	Prosesser	Strategi
23	Juni	Medisinsk inkubator	Tiltak	Innovasjon
23	Juni	Kandidatundersøkelsen	Resultater	Ph.d.-utdanning
1	September	Satsingsområde marin - status og utfordringer	Tiltak	Strategi
1	September	Rangeringer	Resultater	Intern
1	September	ERC	Prosesser	ERC-Horizone Europe
1	September	Langtidsplan for forskning - innspill	Prosesser	Strategi
1	September	IPR - nytt reglement	Prosesser	Innovasjon
6	Oktober	Satsingsområde energi - status og utfordringer	Tiltak	Strategi
6	Oktober	ERC	Prosesser	ERC-Horizone Europe/NFR
6	Oktober	Folkeforskning	Prosesser	Åpen forskning
6	Oktober	Oppsummering H2020	Resultater	ERC-Horizone Europe/NFR
6	Oktober	Porteføljestyling	Prosesser	Internasjonal
4	November	Satsingsområde global -status og utfordringer	Tiltak	Strategi
4	November	Oppfølging av Handlingsplan Kina	Prosesser	Strategi
4	November	Oppfølging av Handlingsplan internasjonalisering	Prosesser	Strategi
4	November	ERC	Prosesser	ERC-Horizone Europe
4	November			
8	Desember	Tilslag i året som har gått	Resultater	EU/NFR/Andre
8	Desember	ERC		ERC-Horizone Europe/NFR
8	Desember	Oppfølging av handlingsplan plan for innovasjon	Prosesser	Strategi
8	Desember			
8	Desember			

Utvalget har jevnlig hatt tematisk orienterte seminarer som har gått fra lunsj til lunsj (to dager). For 2021 planlegges et slikt seminar i høstsemesteret, fortrinnsvis i november. Internasjonalisering er

satt opp som et foreløpig tema. Øvrige innspill kan fremmes til sekretariatet.

Saken legges, med dette frem for utvalget til drøfting.

18.02.21. Bjørn Einar Aas